

□ **Список використаних джерел налічує 34 літературних джерела.**

В роботі описано особливості творчої спадщини М.Булгакова: композиційна та структурна побудова творів, особливості драматургії. Більш детально охарактеризовано використання гротеску Булгаковим. Розкрито соціально-філософські проблеми, які піднімає письменник у свої творах. Курсова базується на аналізі таких творів Булгакова як "Майстер і Маргарита", "Собаче серце", "Біла гвардія", "Записки молодого лікаря", "Рокові яйця". Мета дослідження - дослідити історіографію життя та творчості М.Булгакова. Об'єкт - життя та творчість Булгакова. Предмет – соціально-філософська проблематика творів Булгакова. Теоретико-методологічна основа - біографічні дані про автора та літературно-критичні статті таких вчених: О. Булгакова, М. Крепе, Б. Соколов, М.Чудакова, І.Белза, В.Лакшин, Л.Яновська, В.Боборикін, П.Дейл, К.Райдел.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ М. БУЛГАКОВА

1.1. Життя та творчість М. Булгакова

1.2. Особливості композиційної та структурної побудови творів М. Булгакова

1.3. Драматургія М.О. Булгакова

РОЗДІЛ 2. ХУДОЖНІ ЗАСОБИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ТВОРІВ М.БУЛГАКОВА

2.1. Гротеск у творах Михайла Булгакова

2.2. Соціально-філософська проблематика у творчості М.Булгакова

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

РОЗДІЛ 1. ЖИТТЄВИЙ ШЛЯХ ТА ОСОБИВОСТІ ТВОРЧОЇ СПАДЩИНИ М. БУЛГАКОВА

1.1. Життя та творчість М. Булгакова

Михайло Опанасович Булгаков народився сім'ї професора Київської Духовної академії. Дитинство і юність Булгакова прийшла в Києві. У творчість письменника Київ ввійде як місто (роман "Біла гвардія") і стане не просто місцем події, втіленням потаємного почуття сім'ї, батьківщини (нарис "Київ-місто", 1923). У 1909 р. Булгаков вступає на медичний факультет Київського університету. Після закінчення в 1916 р. здобуває диплом лікаря з відзнакою. Київські роки заклали основи світосприймання Булгакова. Тут зародилася його мрія про письменництво. Після навчання в університеті, влітку 1916 р., працював у госпіталях Червоного Хреста на Південно-Західному фронті. Тоді був призваний на військову службу у Смоленську губернію, де став лікарем у сільській лікарні, потім із вересня 1917 р.— Вяземської міської лікарні. Ці роки стали основою для восьми оповідань письменника, що склали цикл "Записки юного лікаря" (1925— 1927). Події 1917 р. пройшли майже непомітно для земського лікаря Булгакова. Його поїздка до Москви восени цього року була спричинена не інтересом до подій революції, а бажанням позбутися військової служби. Разом із подіями революції та громадянської війни Булгаков повернувся до рідного Києва у березні 1918 р. Оскільки влада в Києві була в стані постійної зміни, 1918 -1919 рр. залишатися осторонь від політичних подій не міг. Сам Булгаков в одній із анкет напише так: "У 19-му р., проживаючи м. Києві, постійно

призивався на службу як лікар усіма владами, що керували містом".

Ці події у житті автора знайшли відбиток у його творчості. Про це свідчать роман "Біла гвардія", п'єса "Дні Турбіних". Після захоплення Києва генералом Денікіним (серпень 1919 р.) Булгаков був мобілізований у білу армію і відправлений на Північний Кавказ воєнлікарем. Тут з'явилося перший його публікація — газетна стаття під назвою "Прийдешні перспективи" (1919). Написана вона із позиції неприйняття "великої соціальної революції" (іронічні лапки Булгакова), яка шокувала нашу народ у вирі лих, і віщувала неминучу у майбутньому розплату за неї. Булгаков говорив, що він не приймав революцію, оскільки катастрофа монархії багато в чому означала крах Росії, батьківщини — як джерела всього світлого і дорогого у житті. Протягом років соціального розламу він зробив своїй головний і остаточний вибір — попросився з професією лікаря, і повністю присвятив себе літературній праці. У 1920—1921 рр., працюючи у Владикавказькому підвідділі мистецтв, Булгаков написав п'ять п'єс; три з них були поставлені на сцені місцевого театру. Ці ранні драматургічні твори, зроблені автором наспіх, були згодом ним знищені. Тексти їх збереглися, за винятком однієї — "Сини мулли". Саме тут Булгаков пережив і своє перше зіткнення з критиками пролеткультовського штабу, нападниками на молодого автора, на його відданість культурній традиції, що пов'язана з іменами Пушкіна, Чехова. Про ці і багато інших епізодів свого життя владикавказького періоду письменник розповість у своїх повісті "Записки на манжетах" (1922— 1923).

Наприкінці громадянської війни, перебуваючи на Кавказі, Булгаков готовий був покинути батьківщину і поїхати закордон. Але натомість восени 1921 р. переїхав до Москви і відтоді залишився у ній назавжди. Перші роки у Москві були дуже важкими для Булгакова у побутовому плані. Щоб вижити, він брався будь-яку роботу: від секретаря Главполітпросвіту, куди влаштувався за сприяння Н.К.Крупської, до конферансьє у маленькому театрі на околиці. Згодом він став хронікером і фейлетоністом кількох відомих московських газет: "Гудок", "Рупора", "Голоси працівника освіти", "Напередодні", що видавалась в Берліні. У літературному доробку, крім згаданих "Нотаток на манжетах", додалися його розповіді "Пригоди Чічікова", "Червона корона", "Чаша життя" (все — 1922). Серед сили-силенної ранніх творів, написаних Булгаковим в "журналістський період", виділяється своєю художньою майстерністю розповідь "Ханський вогонь" (1924).

Улюбленими письменниками з юних літ були Гоголь і Салтиков- Щедрін. Гоголівські мотиви безпосередньо увійшли до творчості письменника, починаючи з раннього сатиричного оповідання "Пригоди Чічікова" і закінчуючи інсценуванням "Мертвих душ" (1930) і кіносценарієм «Ревізор» (1934). Що ж до Щедріна, то Булгаков неодноразово називав його своїм вчителем. Основною темою фейлетонів, оповідань, повістей Булгакова 1920-х рр. стали, кажучи його ж словами,— "незліченні каліцтва нашого побуту". Головною мішенню сатирика постали різноманітні спотворення людської природи

Написав Тамила

П'ятниця, 08 липня 2011, 06:37 - Останнє оновлення П'ятниця, 19 серпня 2011, 11:30

під впливом громадського спотворення ("Дьяволіада" (1924), "Фатальні яйця" (1925)). У тому ж напрямі написана сатирична повість "Собаче серце" (1925 р.). У перерахованих повістях чітко виявилась своєрідність літературної манери Булгакова-сатирика. Кордоном, який відокремлює раннього Булгакова від зрілого, став роман "Біла гвардія", частини яких опубліковано в журналі "Росія" (1925, повністю вийшов у Радянському Союзі в 1966 р.). Цей роман був найулюбленішим твором письменника. Пізніше на основі роману співпраці з МХАТом Булгаков написав п'єсу "Дні Турбіних" (1926), яка певною мірою є самостійним твором.

Масові атаки критиків 1929 р. призвели до вилучення спектакля з репертуару МХАТу (в 1932 р. він був відновлений). І все-таки абсолютний сценічний успіх, і навіть багаторазові відвідин "Днів Турбіних" Й. Сталіним, проявили дивний і незрозумілий для театральних чиновників інтерес до "контрреволюційного ...